

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-0599-07**

Nové trendy globalizácie svetovej ekonomiky a nároky na stratégiu konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky

Zodpovedný riešiteľ **prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.**

Príjemca **Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Ekonomický ústav SAV
2. Vysoká škola manažmentu/City University
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Šikula, Milan: Kritická miera rozporov civilizácie a globálna ekonomická kríza. In Ekonomický časopis, roč. 57, č. 8, 2009, s. 732 – 755, ISSN 0013-3035.
2. Krízové a pokrízové adaptačné procesy a nové nároky na konkurencieschopnosť. Editor: Milan Šikula. Bratislava: Ekonomický ústav SAV, Repro-Print, 2010, 208 s., ISBN 978-80-7144-181-6.
3. Workie, Tiruneh Menbere a kol.: Vývoj a perspektívy svetovej ekonomiky: Ozdravenie svetovej ekonomiky: realita alebo mýtus? Bratislava: Ekonomický ústav SAV, Repro-Print, 2010, 312 s., ISBN 978-80-7144-178-6.

4. Hvozdíková, Veronika a kolektív: Riziká aktuálnych vývojových trendov vo svetovej ekonomike: Finančná, demografická, potravinová a environmentálna kríza. Bratislava: Ekonomický ústav SAV, Repro-Print 2008, 147 s., ISBN: 978-80-7144-170-0.

5. Šikula, Milan: Konkurencieschopnosť ekonomiky v súradniciach globálnej krízy. In Skutočnosť a hodnoty (päť pohľadov na ekonomickú krízu). Editor: M. Pribula. Prešov: Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM, 2010, s. 13 – 36, ISBN 978-80-89372-21-8.

Uplatnenie výsledkov projektu

Na teoretickom poli naši výsledky projektu APVV-0599-07 uplatnenie pri príprave série každoročne vydávanej monografie Vývoj a perspektívy svetovej ekonomiky, ktorá slúži aj ako učebné texty pre študentov VŠ; čiastkové výsledky boli rozpracované v prácach v karentovaných časopisoch (Gabrielová, Herta: Nové trendy v európskej priemyselnej politike; Hošoff, Boris: Regulácia rizík v globálnom finančnom systéme; Gabrielová, Herta: Štruktúra podnikateľského sektora Slovenska; a.i.); v oblasti využitia v hospodársko-politickej praxi boli výsledky projektu rozpracované v koncepčných prácach na Stratégii rozvoja slovenskej spoločnosti odovzdanej vláde SR, pri analytických štúdiách pre Ministerstvo hospodárstva SR (Komparatívne výhody a investičné prostredie – Slovenská republika v regióne V4; Analýza nástrojov štátu pri podpore zahraničných investícií a návrh ich optimalizácie) i vo viacerých ďalších expertíznych štúdiách pre podnikateľskú sféru či medzinárodné inštitúcie (Siemens, Svetová banka, Hospodársky a sociálny výbor SR a.i.). Výsledky projektu boli v nemalej miere využité vo vzdelávacom procese (počas troch rokov riešenia boli výsledky projektu diseminované na prednáškach pre 1155 študentov VŠ; v poslednom roku obhájili dizertačnú prácu 4 doktorandi školení v rámci projektu) a pri popularizácii vedy (množstvo vystúpení v médiách počas všetkých rokov riešenia). Na výsledky APVV-0599-07 priamo nadväzujú tri úspešné podané bežiacie projekty výskumu a vývoja (2 x VEGA, 1 x COST). Výsledky boli tiež konfrontované na medzinárodnom fóre, o.i. prostredníctvom viacerých pozvaných referátov (Šikula: Rusko v procese utvárania novej ekonomickej architektúry súčasného sveta - medzinárodná vedecká konferencia Rusko v multipolárnej konfigurácii, Moskva; Šikula: Competitiveness in the Conditions of Global Institutional Changes, Krakow; Šikula: Obnova ekonomiky a udržateľný rast - pozvaný panelista na medzinárodnej konferencii pri príležitosti 10. výročia vstupu SR do OECD, Šikulová: Country-specific priorities, expectations of the Slovak Republic from the Hungarian EU Presidency - pozvaný referát na konferencii New Member Countries – what do they expect from the Hungarian EU Presidency? Budapešť; a mnohé ďalšie).

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Východiskom je vymedzenie zásadných inštitucionálnych zmien imanentných procesom globalizácie, ktorých jadrom je sformovanie TNK ako kľúčových aktérov hospodárskeho diania a podstatné zmeny v postavení a funkciách štátu. Z týchto zmien sa odvodzuje základný rámec formovania stratégie malého štátu. Nadväzne sa rozpracúva koncept viacrozmernej štruktúry konkurenčných vzťahov a zdôvodňuje viacúrovňové rozlišovanie konkurencieschopnosti. Ako zásadný determinant stratégie rozvoja Slovenska sa argumentuje účelná adaptácia na určujúce trendy vývoja TNK. Zdôvodňuje sa jedinečný multidimenzionálny charakter globálnej krízy, ktorá vznikla synergetickým pôsobením nazretých rozporov civilizácie. Reálne prekonanie týchto príčin predstavuje mieru účinnosti krízovej a pokrízovej adaptácie. V dôsledku toho nadobúdajú nároky na udržateľnosť rozvoja podstatne nekompromisnejší charakter a zvyrazňuje sa nevyhnutnosť zásadných zmien v kritériách konkurencieschopnosti. Globálnu krízu sprevádza globálne prerozdelenie ekonomickej a politickej moci, čím sa vytvára špecifická oblasť systémovej konkurencie medzi rôznymi typmi trhových ekonomík. V rámci nej sa konfrontuje konkurencieschopnosť rôznych sociálno-ekonomických modelov podľa toho do akej miery prispievajú k prekonávaniu alebo reprodukcii príčin krízy. Rozporuplné krízové a pokrízové adaptačné procesy naznačujú

konfrontáciu ozdravných a patologických tendencií v presadzovaní konkurencieschopnosti.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku
(max. 20 riadkov)

The basis is framing principal institutional changes innate to the globalisation process whose core are the formation of TNC as key agents of economic life and important changes in the role and functions of the state. From these changes the basic framework of forming a strategy of a small state is derived. It follows, the preparation of a concept of a multidimensional structure of competitive relations and the reasoning for differentiating competitiveness into multiple levels. It is argued that the principal determinant of the strategy of development of Slovakia is a purpose-built adaptation to the decisive trends of TNC development. It is being claimed that the global crisis has a unique multidimensional character, having been spurred by a synergy effect of matured contradictions within civilisation. Real overcoming of these causes depends on the rate of effective adaptation to the crisis and to the post-crisis situation. The claims for a sustainable development are increasingly fierce and the necessity for a fundamental change in competitiveness criteria is being emphasized. The global crisis is accompanied by global redistribution of economic and political power, creating a specific area of system competitiveness among various types of market economies. Within this, competitiveness of various socio-economic models is being confronted on the basis of the rate with which they contribute to overcoming or reproducing the causes of the crisis. Contradictory adaptation processes to the crisis and post-crisis period suggest a confrontation of healing and pathological tendencies in asserting competitiveness.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.

V Bratislave 28. 01. 2011

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.

V Bratislave 28. 01. 2011

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu